

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 853/2014-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. decembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ] a maloletej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátom Mgr. Karolom Vlasákom, Jilemnického 2, Trenčín, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a porušenie práva maloletej [REDAKOVANÉ] podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa uznesením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 4 P 29/2013 z 13. júna 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] a maloletej [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. novembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka v 1. rade“) a maloletej [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka v 2. rade“), obe bytom

██████████ (ďalej spolu len „sťažovateľky“), zastúpených advokátom Mgr. Karolom Vlasákom, Jilemnického 2, Trenčín, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a porušenie práva sťažovateľky v 2. rade podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa uznesením Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 P 29/2013 z 13. júna 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že pred okresným súdom prebieha pod sp. zn. 4 P 29/2013 konanie vo veci starostlivosti o maloletú sťažovateľku v 2. rade, ktorého účastníkmi sú sťažovateľka v 1. rade – teda matka maloletej, a jej otec, ktorý sa v tomto konaní domáha úpravy styku s dcérou. V predmetnom konaní rozhodoval okresný súd spolu už trikrát o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by bol jeho styk so sťažovateľkou v 2. rade dočasne upravený. V poradí posledný návrh na nariadenie predbežného opatrenia podal otec maloletej 4. júna 2014, ktorým žiadal dočasne upraviť styk s maloletou dcérou. Okresný súd napadnutým uznesením návrhu otca vyhovel a dočasne upravil styk otca s maloletou dcérou v súlade s jeho návrhom. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka v 1. rade odvolanie, ktoré súd druhého stupňa uznesením sp. zn. 4 CoP 66/2014 z 28. augusta 2014 odmietol s poukazom na skutočnosť, že *„bolo vymedzené na určitú konkrétnu dobu. Uplynutím tejto doby zaniklo predbežné opatrenie, ktorá skutočnosť je dôvodom na odmietnutie odvolania matky... podľa § 218 ods. 1 písm. e) O. s. p...“*.

Sťažovateľka v 1. rade v sťažnosti poukazuje najmä na skutočnosť, že okresný súd vo veci styku otca so sťažovateľkou v 2. rade už dvakrát meritórne rozhodol rozsudkom sp. zn. 4 P 43/2011 zo 16. februára 2012 a rozsudkom sp. zn. 3 P 56/2012 zo 4. júla 2012 a argumentuje, že podstatou jej sťažnosti je *„absencia a protirečivosť dôvodov, na ktorých sú založené rozhodnutia o dočasnej úprave styku otca s mal. ██████████ sp. zn. 4 P/29/2013-94, sp. zn. 4 P/29/2013-61 a sp. zn. 4 P/29/2013-93. Poukazujem na to, že pri vydávaní*

uvedených rozhodnutí o dočasnej úprave styku súd konal bez toho, aby skúmal záujem dieťaťa a aby preveril a riadne odôvodnil naliehavosť potreby dočasnej úpravy styku.“

Sťažovateľky poukazujú aj na judikatúru ústavného súdu a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky týkajúcu sa povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutia a v tejto súvislosti uvádzajú, že *„Neprimeranosť zdôvodnenia sťažovateľka 1) a sťažovateľka 2) vidíme predovšetkým v tom, že vrátane napadnutého rozhodnutia boli vydané tri rozhodnutia o dočasnej úprave styku s protirečivými a nedostatočnými odôvodneniami za rovnakého dôkazného a skutkového stavu. Opísaným postupom súdu boli porušené naše práva sťažovateľky 1) a sťažovateľky 2) uvedené v označených článkoch ústavy, listiny a dohovoru. Svojvoľnosť v rozhodovaní bez náležitého primeraného odôvodnenia rozhodnutia, je porušením práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.*

Sťažovateľka 1) a sťažovateľka 2) ďalej poukazujeme na to, že Okresný súd v Považskej Bystrici v Uznesení sp. zn. 4 P/29/2013-93 zo dňa 13. 06. 2014 svoj právny záver riadne nezdôvodnil a preto uvedené rozhodnutie trpí i vadou nepreskúmateľosti.“

Podľa názoru sťažovateľiek *„napadnutým rozhodnutím Okresného súdu Považská Bystrica postupoval súd i v rozpore s Dohovorom o právach dieťaťa, nakoľko rozhodol bez ohľadu na existenciu nového znaleckého posudku, až na základe ktorého by súd mohol mať kvalifikovanú informáciu o tom, či rozšírenie styku tak, ako ho navrhoval otec vo svojich návrhoch na predbežné opatrenia, bolo v záujme maloletej sťažovateľky 2“*.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľky domáhajú, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Právoplatným rozhodnutím Okresného súdu v Považskej Bystrici sp. zn. 4 P/29/2013-93 zo dňa 13.06.2014, boli porušené:

práva sťažovateľky 1) a sťažovateľky 2) na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie, ktoré právo im zaručuje čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd - práva sťažovateľky 2) vyplývajúce jej z čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa

2. Okresný súd v Považskej Bystrici je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadosťučinenie sťažovateľke 1) a sťažovateľke 2) vo výške 100,- € (slovom jednosta eur) každej na účet ich právneho zástupcu.

3. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky sa ukladá zaplatiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľky 1) a sťažovateľky 2) v sume 521,- (slovom päťstodvadsaťjeden Eur) advokátovi Mgr. Karolovi Vlasákovi, do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľky sťažnosťou napádajú uznesenie okresného súdu, ktorým rozhodol o dočasnej úprave styku otca s maloletou dcérou.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka v 1. rade využila svoje právo podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd [k čomu v skutočnosti i došlo, odvolací súd odvolanie odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku]. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky v 1. rade v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľiek uvedenými v petite ich sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2014